

SN

15.1.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Lausunto koskien Euroopan komission ehdotusta asetukseksi verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävän siirrettävyyden varmistamiseksi sisämarkkinoilla (COM(2015) 627 sekä komission tiedonannosta (COM2015) 626

Komission ehdotus asetukseksi verkkopalvelujen siirrettävyyden varmistamiseksi

Suomen Journalistiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Lausuntonamme toteamme seuraavaa:

Journalistiliitto katsoo, että vaikka verkkosisältöjen siirrettävyys tavoitteena onkin kannatettava, tulisi asia asetuksella säätämisen sijaan jättää markkinaehtoisten ratkaisujen varaan. Asetus on toki tehokas ja nopea keino toteuttaa sisältöjen siirrettävyys, mutta se kajoaa tarpeettomasti sopimusvapauteen, joka on yksi pohjoismaisen tekijänoikeusjärjestelmän kulmakivistä.

Asetuksen sisällössä ei Journalistiliiton näkemyksen mukaan ole merkittäviä puutteita. Oleskelun tilapäisyys tulisi kuitenkin määritellä tarkemmin.

Komission tiedonanto "Tavoitteena nykyaikainen, eurooppalaisempi tekijänoikeusjärjestelmä"

Koska tiedonannossa käsitellään Journalistiliiton jäsenten kannalta hyvin keskeisiä tekijänoikeuskysymyksiä, haluamme tuoda esiin seuraavat näkemykset:

- 1) Vastustamme opetuspoikkeuksia. Uudet opetuspoikkeukset merkitsivät merkittävää tulonmenetystä tekijöille ja kurjistaisivat luovan työn tekijöiden asemaa entisestään. Pahimmillaan opetuspoikkeukset olisivat uhka koko oppikirjankustannusalalle ja vaarantaisivat laadukkaiden oppimateriaalien tuotannon ja mahdollisesti johtaisi opetuksen tason eriarvoistumiseen. Sopimuslisenssi on Pohjoismaissa osoittautunut tehokkaaksi ja joustavaksi keinoksi vastata opetuskäytön tarpeisiin siten, että tekijänoikeuden haltijat saavat kohtuullisen korvauksen teosten opetuskäytöstä. Viimeaikainen esimerkki on Kopiostossa oppilaitosten ns. digilupien ehtoihin tehdyt laajennukset, jotka tehtiin oppilaitoksissa ilmaantuneiden uusien tarpeiden johdosta.
- 2) Tekijöiden neuvotteluasemaa on parannettava. Komissio on tiedonannossaan tunnistanut tekijöiden heikosta neuvotteluasemasta johtuvat vaikeudet saada kohtuullinen korvaus teostensa käytöstä. Ongelma koskee erityisesti itsensä

Siltasaarekatu 16, 7. krs
PL 252, FIN-00531 Helsinki
Puh. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi

FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

Broholmmsgatan 16, 7. vån
PB 252, FIN-00531 Helsingfors
Tel. +358 9 6122 330
Fax +358 9 605 396
www.journalistiliitto.fi

FI03 8000 1000 0940 87 DABAFIHH

SN

15.1.2016

työllistäviä tekijöitä, kuten freelance-journalisteja. Journalistiliitto kannustaa komissiota ryhtymään toimiin tekijöiden aseman parantamiseksi. Tekijöiden luova työ on sisältömarkkinoiden arvoketjun lähtöpiste. Ilman tekijöitä ei ole luovia sisältöjä. Esimerkiksi tekijöiden kollektiivinen neuvotteluoikeus olisi hyvä keino tekijöiden neuvotteluaseman vahvistamiseksi.

- 3) Tekijänoikeuden territoriaalisuuden periaatetta ei tule murentaa. Tekijänoikeudella suojatun sisällön markkinat perustuvat pitkälti alueelliseen lisensointiin, ja territoriaalisuuden murentamisella olisi hyvin olennaisia, tekijöiden asemaa heikentäviä vaikutuksia markkinoihin. Kysymys on myös suomalaisen kulttuurituotannon ja suomen kielen puolustamisesta englanninkielisen tarjonnan ylivaltaa vastaan.

SUOMEN JOURNALISTILIITTO –
FINLANDS JOURNALISTFÖRBUND ry.

Hanne Aho
Puheenjohtaja

Sanna Nikula
Työehtoasiamies